EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOON (EL) 2022/1738,

4. mai 2022,

tähelepanekutega, mis on Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva otsuse lahutamatu osa

EUROOPA PARLAMENT,

— võttes arvesse oma otsust Euroopa Pangandusjärelevalve 2020. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 100 ja V lisa,

— võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0098/2022),

A. arvestades, et Euroopa Pangandusjärelevalve (edaspidi „asutus“) tulude ja kulude kalkulatsiooni ([1]) kohaselt oli asutuse 2020. aasta lõplik eelarve 46 715 822 eurot, mis tähendab 2019. aastaga võrreldes 3,06 % suurust kasvu; arvestades, et asutust rahastatakse peamiselt liidu eelarvest (17 660 140 eurot ehk 37,80 %) ning liikmesriikide riiklike järelevalveasutuste ja vaatlejate osamaksetest (29 055 682 eurot ehk 62,20 %);

B. arvestades, et eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse raames soovib eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutav institutsioon rõhutada, et liidu institutsioonide demokraatlikku legitiimsust on oluline veelgi tugevdada ning selleks tuleb suurendada läbipaistvust ja parandada aruandekohustuse täitmist ning rakendada tulemuspõhise eelarvestamise põhimõtet ja personalijuhtimise head tava;

C. arvestades, et kontrollikoda märkis oma aruandes Euroopa Pangandusjärelevalve eelarveaasta 2020 raamatupidamise aastaaruande kohta (edaspidi „kontrollikoja aruanne“), et ta sai piisava kindluse selle kohta, et asutuse raamatupidamise aastaaruanne on usaldusväärne ning selle aluseks olevad tehingud on seaduslikud ja korrektsed;

Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine

1. märgib rahuloluga, et 2020. aastal tehtud eelarveseire tulemusel oli eelarve täitmise määr 99,17 %, mis on 2019. aasta määrast 1,88 % võrra kõrgem; märgib, et maksete assigneeringute täitmise määr oli 90,36 %, mis on eelnenud aasta määrast 4,48 % võrra kõrgem;

2. märgib, et asutus teatas, et 2020. aastal tehti eelarves 35 ümberpaigutust, mille hulgas oli üheksa jaotistevahelist ümberpaigutust, millest üks oli 259 500 euro suurune II ja III jaotise vaheline ümberpaigutus, milleks oli vaja haldusnõukogu heakskiitu; märgib, et 2021. aastasse üle kantud assigneeringute (95 kulukohustuste assigneeringud) 8,9 % osakaal oli eelnenud aasta 11,7 %-ga (149 eelarverea kulukohustused) võrreldes madalam;

3. võtab teadmiseks kontrollikoja leiu, et 2020. aasta osamaksete suhtes, mis laekusid mitme liikmesriigi ja EFTA riigi pädevatelt asutustelt hilinemisega, ei kohaldanud asutus finantsmääruses sätestatud intressimäära; märgib, et kontrollikoja arvutuse kohaselt oli 2020. aastaks kogunenud intressi summa 25 103 eurot; märgib, et asutus otsustas pärast komisjoniga konsulteerimist, et hakkab viivist kohaldama alates 2021. aastast, ja teavitas sellest liikmesriikide pädevaid asutusi kirjas, mille ta saatis neile nende 2021. aasta osamaksete kohta;

4. väljendab heameelt selle üle, et asutusel õnnestus oma Ühendkuningriigis asunud ruumid 7. detsembril 2020 lõplikult sulgeda, täites kõiki õiguslikke kohustusi, ning et selle tulemusena vabastati see osa asjaomasest kasutamata reservist, mis oli aruandekuupäeva seisuga raamatupidamisarvestuses arvel, ja summa kanti tulude hulka; kordab, et nii kolimise finants- kui ka tegevusaspekte tuleb auditeerida, et teha järeldusi olukorra parandamiseks ja selliste heade tavade kindlakstegemiseks, mida saab rakendada kõigis ametites, et nad oleksid edaspidi paindlikumad;

([1]) ELT C 114, 31.3.2021, lk 167.

Tulemuslikkus

5. märgib, et asutus kasutab põhiliste tulemusnäitajatena endiselt teatavaid parameetreid, mille alusel hinnata oma töö lisaväärtust, ja muid parameetreid, et parandada eelarvehaldust; väljendab heameelt selle üle, et asutus on kandnud põhiliste tulemusnäitajate sihtväärtused 2020. aasta tabelisse; märgib, et asutus on alates 2021. aastast oma põhiliste tulemusnäitajate raamistikku ajakohastanud, s.o võtnud iga strateegilise ja iga-aastase eesmärgi jaoks kasutusele täpsemad põhilised tulemusnäitajad;

6. peab kiiduväärseks, et asutus on koos riiklike pädevate asutuste, Euroopa Keskpanga ning muude Euroopa ja rahvusvaheliste organisatsioonidega võtnud meetmeid COVID-19 kriisiga toimetulekuks, koordineerides ühiseid pingutusi, et vähendada pankade vahetut tegevuskoormust ja leevendada kriisi pikaajalist mõju; näiteks on sageli tehtud avaldusi, et anda sidusrühmadele suuniseid, lubada aruande esitamise tähtaegades suuremat paindlikkust ja anda poliitilisi suuniseid, näiteks suunised viivisnõuete ja makseraskuste tõttu restruktureeritud nõuete haldamise kohta;

7. väljendab heameelt selle üle, et asutus on koostanud laenu tagasimakseid käsitlevate seadusandlike ja muude kui seadusandlike moratooriumide kohta suuniseid, milles anti pankadele juhiseid, kuidas aidata liidu ettevõtjatel lahendada COVID-19 pandeemia ajal tekkinud pidevaid likviidsusprobleeme, selgitati maksemoratooriumide suhtes usaldatavusnõuete kohaldamist ja lubati pankadel anda oma klientidele teatavatel tingimustel maksepuhkust, ilma et nõudeid oleks vaja ümber liigitada, mis tähendab, et nõudeid ei ole vaja liigitada makseraskuste tõttu restruktureerimise määratluse kohaselt makseraskuste tõttu restruktureerimise alla kuuluvaks ega makseraskustest tuleneva restruktureerimise tõttu makseviivituses olevateks nõueteks, ning asutus on jälginud nende suuniste täitmist;

8. märgib, et asutus on sõlminud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega (ESMA) kokkulepped raamatupidamisteenuste kohta; kutsub asutust üles jätkama koostoime arendamist teiste liidu ametitega ning tihendama koostööd ja heade tavade vahetamist, et parandada tõhusust inimressursside, hoonete haldamise, IT-teenuste ja turvalisuse valdkonnas;

9. rõhutab asutuse olulist rolli liidu kestlikkuse regulatiivse ja praktilise raamistiku väljatöötamisel, et täita Euroopa rohelise kokkuleppe poliitilised eesmärgid ja kiireloomuline ajakava; märgib sellega seoses, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/2175 määrusesse (EL) nr 1093/2010 tehtud muudatust, millega antakse asutusele volitused võtta krediidiasutuste, finantskonglomeraatide, investeerimisühingute, makseasutuste ja e-raha asutuste tegevusvaldkonnas arvesse kestlikke ärimudeleid ning keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimistegurite lõimimist, kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2020 ulatuses, mis on vajalik tema volituste tulemusliku ja järjepideva kohaldamise tagamiseks; märgib sellega seoses, et komisjon on volitanud asutust hindama, kas keskkonna- või sotsiaalsete või mõlema eesmärgiga varade ja tegevustega seotud riskipositsioonide sihtotstarbeline usaldatavusnõuete kohane käsitlus oleks põhjendatud, andma välja suunised keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisriskide juhtimiseks pankades ning hindama, kuidas saaks toetada rohelisi jaelaene ja rohelisi hüpoteeke; kutsub asutust üles jätkama kiiresti tööd kõigis eespool nimetatud aspektides oma volituste piires ja määratud tähtaegade jooksul;

Personalipoliitika

10. märgib, et 31. detsembri 2020. aasta seisuga oli ametikohtade loetelust täidetud 97,42 % ja liidu eelarves kinnitatud 155 ajutise teenistuja ametikohast oli täidetud 151 (2019. aastal oli kinnitatud ametikohti 145); märgib, et 2020. aastal töötas asutuses ka 47 lepingulist töötajat (kinnitatud ametikohti oli 49) ja 17 lähetatud riiklikku eksperti (kinnitatud ametikohti oli 17); märgib, et tööjõu voolavus ajutiste teenistujate, lepinguliste töötajate ja lähetatud riiklike ekspertide hulgas oli sarnaselt varasema aastaga 9,0 %;

11. märgib rahuloluga, et asutuse teatel töötab selles 28 riigi kodanikke, kellest asutuse teatel on 48,8 % naised ja 51,2 % mehed; märgib, et nagu ka eelnenud aastal, oli kõrgema juhtkonna hulgas 83 % mehi ja 17 % naisi; rõhutab, et tegemist on jätkuva probleemiga, ja nõuab taas, et asutus jätkaks pingutusi, et saavutada sooline tasakaal kõigil hierarhiatasanditel; tunneb sellega seoses heameelt nõude üle, et mõlemad sood peavad olema esindatud valikukomisjonides, samuti naiste aktiivse julgustamise üle kandideerima igat tüüpi juhtivatele kohtadele, eraldi koolituste korraldamise üle naistöötajatele, kes soovivad valmistuda juhtivatele ametikohtadele, ning paindlikuma töökorralduse üle; tuletab asutusele meelde, et kandidaatide valimisel on olulised pädevused, teadmised ja kogemused, samuti geograafiline ja sooline tasakaal töötajate vahel;

12. väljendab heameelt, et kuna paljud liikmesriigid võtsid COVID-19 pandeemiale reageerimiseks meetmeid, mis mõjutasid märkimisväärselt kodanike liikuvust, otsustas asutus pikendada tähtaega, mille jooksul peavad töötajad tagasi nõudma kulud ja hüvitised, mis on seotud nende kolimisega Ühendkuningriigist Prantsusmaale, ja mis alguses oli üks aasta alates sellest, kui asutus Londonis tegevuse lõpetas;

13. võtab teadmiseks kontrollikoja 2019. aasta aruandes esitatud tähelepaneku, et asutus ei ole hinnangupõhiseid pensionimakseid kunagi korrigeerinud tegelike näitajatega ega kavanda seda teha, ning et liikmesriikide pädevate asutuste sissemakseid ei ole kunagi kohandatud tegelikele näitajatele vastavaks; märgib, et asutus kavatseb selle küsimusega tegeleda; võtab teadmiseks kontrollikoja tähelepaneku 2020. aasta kohta, et kõnealuses küsimuses on tehtud edusamme; kutsub asutust üles kõnealuse küsimusega kiiresti tegelema;

14. innustab asutust välja töötama pikaajalist personalipoliitika raamistikku, milles käsitletakse töö ja eraelu tasakaalu, elukestvat nõustamist ja karjääri arendamist, soolist tasakaalu, kaugtööd, geograafilist tasakaalu ning puuetega inimeste töölevõtmist ja lõimimist;

Hanked

15. märgib, et asutus viis 2020. aastal lõpule kuus hankemenetlust, millest kaks olid pakkumismenetlused, kusjuures koos asutusega osalesid veel kolm ametit (ESMA, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve ja Ühtne Kriisilahendusnõukogu), ning et ühe sõlmitud lepingu asutus COVID-19 pandeemia tõttu tühistas; märgib peale selle, et asutus osales 33 ametitevahelises hankemenetluses, mida juhtisid komisjon ja teised ametid;

16. võtab murega teadmiseks kontrollikoja tähelepanekud selle kohta, et teatavad asutuse hankemenetlused olid finantsmäärusega vastuolus, eelkõige need, mis olid seotud pangaga lühiajalise pangateenuste lepingu allkirjastamisega; märgib, et selle lepingu puhul pidas asutus lepingu väärtust tegelikust ekslikult palju väiksemaks, mille tagajärjel kasutas asutus valet hankemenetlust; märgib ühtlasi, et asutus hakkas uue pangateenuste lepingu allkirjastamiseks teenuseosutajat otsima vaid üks nädal enne eelmise lepingu lõppemist, mil algatas erandkorras ainult ühe võimaliku töövõtjaga väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetluse, ilma et ta oleks seda põhjendanud; peab kahetsusväärseks kontrollikoja tähelepanekut, et võimaliku töövõtja pakkumus asutuse ootustele ei vastanud ja seetõttu küsis asutus pakkumusi teistelt pakkujatelt, kuid ei kehtestanud parima pakkumuse valimiseks kriteeriume ega hinnanud saadud pakkumusi korrektselt, vaid kiitis selle asemel heaks algse pakkumuse; märgib, et allkirjastatud lepingu kohaselt kohaldati asutuse hoiuste suhtes negatiivset intressimäära ning 2020. aasta jaanuarist augustini tasutud summa ei olnud mitte 11 808 eurot, nagu oli eelarvestatud, vaid 38 430 eurot; võtab teadmiseks, et kontrollikoja õigusliku hinnangu kohaselt oleks finantsmääruse I lisa artikli 14 järgi tulnud tegelikult makstud negatiivse intressi summa alusel kohaldada algusest peale madala maksumusega lepingute hankemenetlust, mille raames oleks tulnud püüda saada vähemalt kolm pakkumust, ning et kontrollikoda järeldas, et hankemenetlus ja sellega seotud maksed on eeskirjavastased;

17. võtab teadmiseks kontrollikoja tähelepaneku, et ühes teises hankemenetluses, mis puudutas õigusteenuseid ja mille maksumus oli 31 000 eurot, ei esitanud asutus vajalikku teavet selle kohta, miks ta otsustas kasutada väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetlust, ja dokumentides puudus piisav kontrolljälg; märgib, et asutus ei põhjendanud selle erakorralise menetluse kasutamist nõuetekohaselt ei eelnevalt ega ka hankelepingu sõlmimise teates, nagu on nõutud finantsmääruse I lisa punktis 30.3;

18. on mures eeskirjade eiramise, hilinenud ja ebapiisavate hankemenetluste ning hanke-eeskirjade puuduliku hoolsuse pärast, mille tõttu asutus kandis suuri kulusid; kutsub asutust üles parandama tuvastatud puudusi ja teavitama eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni võetud parandusmeetmetest;

Huvide konfliktide ennetamine ja haldamine ning läbipaistvus

19. peab kahetsusväärseks, et ombudsman pidi 2020. aastal algatama asutuse suhtes uurimise seoses pöördukse olukorraga, mis puudutas asutuse kõrgemat ametnikku, ning et uurimise käigus tuvastati haldusomavoli; märgib, et pärast uurimise lõpuleviimist on asutus kõik ombudsmani soovitused ellu viinud; kutsub asutust üles võtma vastu tugeva eetikaraamistiku, et vältida huvide konflikte, pöördukse efekti ja ahistamist;

20. võtab teadmiseks, et asutus on kehtestanud huvide konflikti vältimise korra töötajatele ning eraldi korra järelevalvenõukogu ja juhatuse liikmetele; märgib, et nii töötajate kui juhtkonna liikmete korra kohaselt tuleb igal aastal deklareerida kõik huvid, mis tekitavad konflikti asutuse tegevusvaldkonda kuuluvate tegevustega, mis on ellu viidud viimase kahe aasta jooksul (juhtkonna liikmete puhul) või eelnenud viie aasta jooksul (kõigi töötajate puhul); väljendab heameelt selle üle, et mõlema korra kohaselt tuleb deklareerida huvide konflikti olukorrad, mida iga-aastased deklaratsioonid ei hõlma, kuna huvide konflikti olukordade käsitlemata jätmine võib ohustada kõrgete eetiliste standardite jõustamist; kutsub asutust üles tegema iga kahe nädala tagant avalikuks kõik oma töötajate kohtumised lobiorganisatsioonidega;

Sisekontroll

21. märgib, et asutus hindas sisekontrolliraamistikku, kuid ei esitanud oma aastaaruandes järeldusi põhimõtete ja komponentide kaupa; märgib, et hindamine näitas, et asutuse sisekontrollis ei kasutatud põhilisi tulemusnäitajad ja et koostamisel on sisekontrollimeetodeid käsitlev dokument, mis hõlmab aastaid 2021–2024; kutsub asutust üles sisekontrolliraamistiku rakendamist nõuetekohaselt hindama ja selle kohta aru andma ning andma eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile aru vähemalt sellest, millisel tasemel sisekontrolli 2021. aastal iga komponendi puhul tehti;

22. võtab teadmiseks kontrollikoja leiu, et asutus ei ole oma talitluspidevuse kava alates 2017. aastast ametlikult ajakohastanud ning ajakohastatud kava projekt valmis 2019. aasta juunis, kui asutuse peakorter kolis Londonist Pariisi; märgib, et asutus kasutas seda kavaprojekti COVID-19 pandeemia vastumeetmeteks, kuid EBA kõrgem juhtkond seda ametlikult heaks ei kiitnud ega ajakohastanud, et võtta arvesse uude peakorterisse kolimist ja COVID-19 pandeemia saadud kogemusi; võtab teadmiseks kontrollikoja järelduse, et selline viivitus on asutuse toimimise seisukohast puudus;

23. nõuab tungivalt, et asutus võtaks meetmeid, mille eesmärk on kõrvaldada asutuse sisekontrollisüsteemides tuvastatud nõrkused ja puudused; kutsub asutust üles teavitama eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavat institutsiooni tehtud edusammudest;

24. märgib, et asutusel on ajakohastatud pettustevastase võitluse strateegia, mis võeti vastu 2019. aasta jaanuaris; märgib aga, et asutus lükkas pettuseriski hindamise 2019. aastal Londonist kolimise tõttu ja 2020. aastal COVID-19 pandeemia tõttu edasi ning et see riskihindamine oli kavas teha 2021. aasta esimeses kvartalis; kutsub asutust üles seda hindamist läbi viima ja lisama tulemused pettusevastase strateegia tegevuskavasse; palub asutusel anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile aru hindamise tulemustest ja sellest, kuidas seda on arvesse võetud;

COVID-19-vastased meetmed ja talitluspidevus

25. märgib, et COVID-19 kriisi tõttu tuli asutuse töö kiiresti ümber korraldada ning esialgu pöörati põhitähelepanu lühikeses ja keskmise pikkusega perspektiivis talitluspidevuse säilitamisele; märgib, et asutus koostas COVID-19-ga seotud valmisoleku kava, mille eesmärk on näidata, et asutus jälgib pandeemiaga seonduvat tähelepanelikult ja on võimeline kehtestama selgeid suuniseid ja meetmeid, mille eesmärk on kaitsta oma töötajate heaolu ja tegevuse järjepidevust, muu hulgas kriisiohjerühma kaudu, kes toetas kriisiohjet ja kava rakendamist; väljendab heameelt selle üle, et asutus on rõhutanud töötajate ohutuse tagamist ning samal ajal piiranud COVID-19 kriisi mõju oma põhiülesannetele ja -tegevustele; märgib, et asutus on võetud meetmeid välise audiitorühingu tehtud auditi abil hinnanud, ning kutsub asutust üles jagama saadud teavet ja saadud õppetunde ELi ametite võrgustiku kaudu teiste liidu ametitega;

26. märgib, et asutus vaatas COVID-19 pandeemia tõttu läbi oma töölevõtmismenetlused, et hakata uusi töötajaid tööle võtma ja integreerima kaugtöö abil; märgib, et asutus korraldas pandeemia ajal töötajate ja juhtide toetamiseks arvukalt heaolu suurendamise kursusi ning et veebis korraldati ka keelekoolitust ja muid koolitusi;

Muud märkused

27. väljendab heameelt selle üle, et asutus rakendab keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (EMAS) raames võetud meetmeid, ning ergutab asutust viima EMASi projekti lõpule ja andma eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile aru, kui asutus on EMASis registreeritud; väljendab heameelt selle üle, et asutus on heaks kiitnud kava kohaldamisala, et hõlmata kõik asutuse väljaanded ja tegevused;

28. kutsub asutust üles pidevalt suurendama jõupingutusi oma ökoloogilise jalajälje vähendamiseks, suurendades jõupingutusi jätkusuutliku ja paberivaba töökeskkonna loomiseks, kaaluma CO_2-neutraalsemate energiaallikate, sealhulgas päikesepaneelide kasutamist, ning ajakohastama oma büroohoonet, et see vastaks heitevabadele standarditele;

29. tuletab meelde, et asutus peab oma tegevuse tutvustamiseks suurendama nähtavust meedias ja internetis;

30. viitab eelarve täitmisele heakskiidu andmise otsusele lisatud muude horisontaalsete tähelepanekute osas oma 4. mai 2022. aasta resolutsioonile ([2]) ametite tulemuste, finantsjuhtimise ja kontrolli kohta.

([2]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2022)0196.